

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування закладу вищої освіти)

Географічний факультет
(назва інституту / факультету)

Фізичної географії, геоморфології та палеогеографії
Кафедра Фізичної географії, геоморфології та палеогеографії
(назва кафедри)

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Директор / декан

Заячук М.Д.

« 01 » 09 2021 року

(для внутрішньо-інститутських, внутрішньо-факультетських обов'язкових та вибіркових дисциплін, які читаються на інших інститутах, факультетах)

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ГЕОГРАФІЇ У СУЧАСНІЙ ШКОЛІ

(назва навчальної дисципліни)

Обов'язкова

(вказати: обов'язкова / вибіркова)

Освітньо-професійна програма «Географія»

(назва програми)

Спеціальність 014.07 Середня освіта (Географія)

(вказати: код, назва)

Галузь знань 01 – Освіта/Педагогіка

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти другий магістерський

(вказати: перший бакалаврський/другий магістерський)

Географічний факультет

(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання українська

(вказати: на якій мові читається дисципліна)

Робоча програма навчальної дисципліни Інноваційні технології навчання географії у сучасній школі складена відповідно до змісту освітньо-професійної програми «Географія» другого (магістерського) рівня вищої освіти, спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія), галузі знань 01 – Середня освіта/Педагогіка, затвердженої Вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (протокол № 6 від 31 травня 2021 року).

Розробник: к.геогр.н., доц. Кирилюк Сергій Миколайович.
(П.І.Б. авторів, посада, науковий ступінь, вчене звання)

Затверджено на засіданні кафедри фізичної географії, геоморфології та палеогеографії

Протокол № 1_ від «25_»_серпня_2021 року

Завідувач кафедри Рідуш Б.Т.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено методичною радою інституту / факультету

Протокол № 1_ від «26_»_серпня_2021 року

Голова методичної ради інституту / факультету Пасічник М.Д.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Погоджено з методичною радою інституту / факультету
(при умові, що читається дана дисципліна на іншому факультеті/інституті)

Протокол № _____ від «_____»-_____ 20__ року

Голова методичної ради інституту / факультету Пасічник М.Д.
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Мета дисципліни

Виявлення об'єкту дослідження проблем викладання географії у школі. Характеристика структури інноваційних технологій навчання географії у сучасній школі, ознайомлення з основними завданнями та історією становлення викладання географії у школі. З'ясування головних закономірностей інноваційних технологій навчання географії у сучасній школі та встановлення особливостей сучасних методик викладання. Розглянути різноманіття педагогічних методів та технічних засобів викладання географії у школі.

Вивчення дисциплін «Методика викладання географії», «Педагогіка та майстерність управління освітнім процесом», «Вступ до спеціальності».

Завдання дисципліни:

- навчити студентів аналізувати та характеризувати основні методи викладання географії у школі;
- вільно володіти прийомами, засобами та способами викладання географії у школі;
- оцінювати сучасний стан умов та методів викладання географії у школі.

2. Результати навчання

Основні результати:

ЗК3. Здатність до використання методів активізації пізнавальної діяльності, сучасних досягнень методики викладання;

ЗК6. Вміння працювати з інформацією, у тому числі, в глобальних комп'ютерних мережах;

ФК2. Здатність застосовувати сучасні теоретичні основи географії та позакласної роботи в загальноосвітніх навчальних закладах;

ФК5. Уміння застосовувати сучасні методики і освітні технології, в тому числі й інформаційні, для забезпечення якості навчально-виховного процесу в середніх загальноосвітніх закладах;

ПРН2. Використовувати методи активізації пізнавальної діяльності, сучасних досягнень методики викладання;

ПРН3. Постійно підвищувати рівень своїх знань;

ПРН5. Вміти працювати з інформацією, у тому числі, в глобальних комп'ютерних мережах;

ПРН10. Застосовувати сучасні теоретичні основи географії та позакласної роботи в загальноосвітніх навчальних закладах;

ПРН14. Застосовувати методи діагностування досягнень учнів, здійснювати педагогічний супровід процесів соціалізації та професійного самовизначення учнів, підготовки їх до свідомого вибору життєвого шляху.

- вільне володіння теоретичним матеріалом;
- вироблення навичок у викладанні географії у школі;
- вироблення навичок вільного орієнтування на уроці географії та володіння географічною інформацією;
- засвоєння головних понять в проблемах викладання географії у школі.

Повинен знати:

структуру та зміст дисципліни, зв'язок методики навчання географії в школі з іншими науками, методи дослідження методики навчання географії в школі, компетентністний підхід, структуру професійно-педагогічної компетентності майбутніх вчителів географії, роль педагогічної компетентності у формуванні професійно-педагогічної компетентності, розвиток методики викладання географії у школі, технології модульного навчання в загальноосвітній школі, профільне вивчення географії в школі, вплив сучасних тенденцій у географічній науці та його вплив на процес навчання, екологізацію географічної освіти, культурологічні засади географічної освіти старшокласників.

Повинен вміти:

використовувати модель формування професійної компетентності, формувати педагогічну компетентність та працювати над собою при вирішенні конкретних педагогічних завдань, використовувати інформаційні технології при викладанні географії, навчати фізичній географії засобами комп'ютерних технологій, організувати роботу з географічними картами в школі, використовувати статистичні методи дослідження під час педагогічної діяльності, проводити краєзнавчо-туристичну роботу із учнями, організувати роботу учнів на заняттях з географії, активізувати учнів на заняттях з географії.

Повинен володіти:

- навичками застосування новітніх технологій навчання географії у школі;
- загальними принципами роботи із сучасними методиками та технологіями під час викладання географії у сучасній школі.

3. Опис навчальної дисципліни

3.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	-	9	3	90	15	-	15-	-	60	-	Залік
Заочна	-	9	3	90	4	-	4	-	82	-	Залік

3.2. Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1 Теоретичні основи проблем викладання географії в школі												
Тема 1. Предмет і завдання інноваційних технологій навчання географії у сучасній школі		2	2			5		1					5
Тема 2. Професійно-педагогічна компетентність майбутнього вчителя географії та роль педагогічної практики у її формуванні		2	2			5		1					5
Тема 3. Розвиток інноваційних технологій навчання географії у сучасній школі		1	1			4			1				5

Тема 4. Методи навчання географії у школі		1	1			4			1			5
Тема 5. Підготовка майбутніх учителів географії до краєзнавчо–туристської роботи		1	1			4						10
Тема 6. Технології модульного навчання у ЗСШ		1	1			4						11
Разом за змістовим модулем 1		8	8			26		2	2			41
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. Практичні аспекти викладання географії в школі											
Тема 7. Профільне вивчення географії як один з напрямів інноваційної діяльності ЗСШ		1	1			5			1			5
Тема 8. Вплив сучасних тенденцій у географ. науці на процес вивчення географії у школі		1	1		5				1			5
Тема 9. Екологізація географічної освіти		1	1		5				1			5
Тема 10. Система методичної підготовки майбутніх учителів		1	1		5				1			5
Тема 11. Організація роботи учнів на уроках географії		1	1		5							7
Тема 12. Активізація учня на шкільних уроках географії		1	1		5							7
Тема 13. Культурологічні засади географічної освіти старшокласників		1	1		4							7
Усього годин		15	15		60				4	4		82

3.3. Теми (ключові питання) семінарських занять

№ п/п	Назва теми
1	Професійно-педагогічна компетентність майбутнього вчителя географії та роль педагогічної практики у її формуванні
2	Методи навчання географії у школі
3	Технології модульного навчання у ЗСШ
4	Вплив сучасних тенденцій у географ. науці на процес вивчення географії у школі
5	Система методичної підготовки майбутніх учителів
6	Активізація учня на шкільних уроках географії

3.4. Теми лабораторних занять (не передбачено)

3.5. Теми практичних занять (не передбачено)

3.6. Самостійна робота студента

№	Назва теми/ кількість балів/форма контролю
1	Предмет і завдання інноваційних технологій навчання географії у сучасній школі / 5 / конспект, тестові завдання
2	Професійно–педагогічна компетентність майбутнього вчителя географії та роль педагогічної практики у її формуванні. Академічна доброчесність. / 5 / конспект, тестові завдання
3	Розвиток інноваційних технологій навчання географії у сучасній школі / 5 / конспект, тестові завдання
4	Методи навчання географії у школі / 5 / конспект, тестові завдання
5	Підготовка майбутніх учителів географії до краєзнавчо-туристської роботи / 5 / конспект, тестові завдання
6	Технології модульного навчання у ЗСШ / 5 / конспект, тестові завдання
7	Профільне вивчення географії як один з напрямів інноваційної діяльності ЗСШ / 5 / конспект, тестові завдання
8	Вплив сучасних тенденцій у географ. науці на процес вивчення географії у школі / 5 / конспект, тестові завдання
9	Екологізація географічної освіти / 4 / конспект, тестові завдання
10	Система методичної підготовки майбутніх учителів / 4 / конспект, тестові завдання
11	Організація роботи учнів на уроках географії / 4 / конспект, тестові завдання
12	Активізація учня на шкільних уроках географії / 4 / конспект, тестові завдання
13	Культурологічні засади географічної освіти старшокласників / 4 / конспект, тестові завдання

3.7. Індивідуальні заняття (не передбачено планом)

4. Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Оцінкою «А» оцінюється повна та аргументована відповідь на теоретичне запитання, тестові питання та сформульовано правильні визначення з глосарію, а також подано правильний розв'язок задачі, що розкриває суть матеріалу, що свідчить про вміння аналізувати матеріал та робити змістовні висновки. Відповідь повинна бути чіткою, логічною і послідовною.

Відповідь оцінюється на «В» за умови розкриття теоретичного питання білету та тестових завдань, понять з глосарію і задачі, але містить неточності, що не суттєво впливають на зміст завдання.

Відповідь оцінюється на «С» за умови повного та правильного розкриття одного з питань білету, але у відповіді не достатньо правильно сформульовано визначення з глосарію. У той же час тестові та практичні завдання вирішені на належному рівні.

Якщо підхід викладення матеріалу правильний, але виявляється недостатнє його розуміння, і в той же час практичне завдання розв'язано з деякими неточностями виставляється оцінка «D».

Відповідь оцінюється на «Е» у випадку правильного підходу до викладення теоретичного матеріалу та розв'язання практичного завдання.

В усіх інших випадках відповідь оцінюється на «Fх».

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано

		В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.	
80 – 89	B	добре Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обгрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обгрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань (D). Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обгрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань (E).	
50 – 59	E		
35 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби оцінювання

Студент, який не отримав позитивні оцінки за підсумками роботи над кожним модулем, вважається не атестованим та не допускається до складання іспиту. Допущеним до складання іспиту студент може бути лише у разі відпрацювання всього матеріалу, передбаченого навчальним планом у повному обсязі, або тієї частини навчального матеріалу, за який отримано незадовільну оцінку, або за яким він не атестований.

Облік успішності за формами поточного контролю знань за двома модулями в межах академічних груп проводиться за такими видами роботи студента:

- підготовка рефератів та ІНДЗ,
- комп'ютерне тестування,
- письмове визначення основних понять,

- контрольні роботи, самостійні роботи,
- розв'язання задач.

Для здійснення контролю знань студентів викладач заповнює журнал, де вказуються оцінки за кожний навчальний елемент. Журнал зберігається у викладача. За модулями заповнюються відомості рубіжного контролю, які подаються і зберігаються на кафедрі.

6. Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль:

- контрольні роботи;
- стандартизовані тести;
- реферати;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

Підсумковий контроль:

- залік

7. Рекомендована література

7.1. Основна

ДО ЗМІСТОВНОГО МОДУЛЯ 1

1. Активные методы и формы обучения географии: Метод. рекомендации / Сост. Г. В. Володина и др.– М., 1988.
2. Баранский Н. Н. Методика преподавания экономической географии.– М., 1990.
3. Берлянт А.М. Картографическая грамотность и географическое образование: проблемы переориентации. // География в школе. – 1990. - № 2. – С. 28-31.
4. Голов В. П. Средства обучения географии и условия их эффективного использования.– М.: 1989.
5. Дьяконов К.Н. и др. Современные методы географических исследований: Книга для учителя.– М. : Просвещение, 1985-256с.
6. Душина И.В.; Понурова Г.А. Методика преподавания географии: Пособие для учителей и студентов педагогических университетов и институтов . – М. : Просвещение, 1996. - 192с.
7. Душина И. В., Понурова Г. А. Методика преподавания географии.– М.: Московский лицей, 1996.
8. Зимняя И. А. Ключевые компетенции – новая парадигма результата образования / И.А. Зимняя // Высшее образование сегодня. – 2003. – № 5. – С. 34–42.
9. Методика обучения географии в средней школе / Под ред. И. С. Матрусова.– М., 1985.
10. Методика обучения географии в средней школе: Пособие для учителей /Под редакцией И.С.Матрусова.– М. : Просвещение, 1985.- 256с.
11. Методика обучения географии в средней школе: Учебное пособия для студентов пед. институтов по географ. спец. /Под ред. Л.М. Панчешниковой.– М. : Просвещение, 1983.-320с.
12. Методика обучения географии в школе / Под ред. Л. М. Панчешниковой.– М.: Просвещение, 1997.
13. Методические рекомендации по организации и проведению педагогической практики студентов IV-V курсов географического факультета / Сост. Г. В. Володина, И. В. Душина.– М.: Просвещение, 1995.
14. Олійник В.О. Система педагогічної освіти та педагогічні інновації / В.О. Олійник // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2001.– № 4. – С.61 – 69.
15. Откаленко М.П. Методика навчання початкового курсу фізичної географії. – К.: "Радянська школа", 1963.-168с.
16. Шипович Є.Й. Методика викладання географії: Навчальний посібник для студентів географічних факультетів університетів. – К.: Вища школа, 1981.–174с.
17. Шоробура І.М. Виховні можливості шкільної географії // Педагогіка і психологія формування творчої особистості: проблеми і пошуки: Зб. наук. праць. – Київ – Запоріжжя, 2004. – Вип. 32. – С. 380–385.
18. Шоробура І.М. Початки шкільної географії // Педагогічні науки: Зб. наук. праць. – Херсон, 2004. – Вип. XXXVII. – С. 68–72.
19. Шоробура І.М. Проблеми початкової природничої освіти в Україні (XVIII- середина XIX ст.) // Педагогіка і психологія формування творчої особистості: проблеми і пошуки: Зб. наук. праць. – Київ – Запоріжжя, 2004. – Вип. 33. – С. 216–221.
20. Шоробура І.М. Становлення шкільної географічної освіти в Україні (до середини XIX століття) // Вісник Житомирського педагогічного університету: Зб. наук. праць. – Житомир, 2003. – Вип. 12. – С. 242–245.
21. Шоробура І.М. Сучасні проблеми виховання та шкільна географія // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми: Зб. наук. праць. – Київ – Вінниця, 2004. – Вип. 5. – С. 140–148.
22. Шоробура І.М. Шкільна географічна освіта: історія, проблеми, перспективи. – Кам'янець-Подільський: Абетка, 2005. – 350 с.

ДО ЗМІСТОВНОГО МОДУЛЯ 2

23. Баранова И. И., Елховская Л. И., Николина В. В. Внеурочная работа по географии.– М., 1988.
24. Баранова И.И. и др. Внеурочная работа по географии.– М.: Просвещение, 1988.-157с. Безуглий В.В. Педагогічні можливості комп'ютерних систем при вивченні фізичної географії // Рідна школа. – 2000. – № 12. – С. 30-32.
25. Безуглий В.В. Застосування комп'ютерних технологій при навчанні студентів-географів курсу “Фізична географія України” // Тези II Міжнар. конф. “Географічна наука і освіта в Україні” (Київ, 2003) – К.: Обрії, 2003. – С. 254-256.
26. Вербицкий А.А. Основы концентрации развития непрерывного экологического образования / А.А. Вербицкий // Педагогика. - 1997. - №2. – С. 16-19.
27. Волкова А.С. Формирование природоохранных знаний на уроках географии / А.С. Волкова. – Киев: Радянська школа, 1986. – 119 с.
28. Воспитание экологической культуры у детей и подростков / Н.С. Дежникова [и др.]. – М.: Пед. о-во России, 2001.–64 с.
29. Географический комплекс средней школы: Пособие для учителей. - М.: Просвещение, 1978. – 143с.
30. География в школе: Сборник нормативных документов / Сост. Л. И. Елховская.– М.: 1988.
31. Герасимова Т.П. и др. Формирование мировоззрения учащихся средней школы в процессе обучения географии. – М.: Педагогика. 1982. – 94с.
32. Елькін М.В. Формування професійної компетентності майбутнього вчителя географії засобами проектної діяльності: Автореф. дис....наук. ступеня канд. педаг. наук / 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти / Марк Веніамінович Елькін, Бердянський державний педагогічний університет. – К., 2005. – 22 с.
33. Гладкий Ю. Н. Школьное географическое образование в контексте Болонского процесса / Ю.Н. Гладкий // География и экология в школе 21 века. – 2008. – № 8. – С. 66–70.
34. Гладкий Ю.Н. Дайте планете шанс / Ю.Н. Гладкий, СБ. Лавров. – М.: Просвещение, 1995. – 208 с.
35. Использование средств обучения в преподавании географии / Под ред. Л. М. Панчешниковой.– М.: 1982.
36. Кабинетгеографии : Пособие для учителей /Под редакциейБарышевой Ю.П. – М.: Просвещение, 1983.- 176с.
37. Кобернік С.Г. та ін. Методика викладання географії в школі : Навчально- методичний посібник. – К. : Стафед - 2, 2000. – 320с.
38. Коваленко Є. І. Методичні рекомендації з організації позакласної роботи з географії в 6 – 10 класах загальноосвітньої школи [на допомогу вчителям та студентам-практикантам] / Є. І. Коваленко, М. Г. Криловець, А. О. Сахненко. – Ніжин, 1992. – 116 с.
39. Концепції профільного навчання в старшій школі // Інформаційний збірник Міністерства освіти і науки України – 2003. - №24. – С. 3-15.
40. Криловець М. Г. Полікультурне виховання майбутніх учителів географії / М. Г. Криловець // Наук. записки Ніжин. держ. ун-ту ім. М. Гоголя: Психолого-педагогічні науки. – 2005. – № 4. – С. 123 – 125.
41. Криловець М. Г. Теоретико-методологічні основи методичної підготовки вчителів географії / М. Г. Криловець // Актуальні питання природознавства: Зб. наук. праць. – Ніжин, 1995. – С. 57 – 60.
42. Круглик Л. І., Паламарчук Л. Б. Вивчення проблем соціальної географії в школі: Навч.-метод. посібник. – Кам'янець-Подільський: “Абетка-НОВА”, 2001. – 140 с.
43. Максаковский В. П. Географическая культура.– М.: Владос, 1998.
44. Мелько Л.Ф. Географія культури і шкільна географія // Географія та основи економіки в школі. – 2001. – №2. – С. 12–14.
45. Мелько Л.Ф. Культурологічний напрям географічної освіти: сучасні реалії та концептуальні положення // Рідна школа. – 2002. – №1. – С. 51–53.
46. Мелько Л.Ф. Розвиток культурологічного напрямку шкільної географічної освіти (XVIII ст. – 80-ті рр. XX ст.) // Наука і сучасність. Збірник наукових праць Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. – К., Логос, 2001. – Т. XXVI. – С. 51–57.
47. Мелько Л.Ф. Шкільний підручник у формуванні культурологічних засад географічної освіти старшокласників // Проблеми сучасного підручника: Зб. наук. праць / Редкол. – К.: Педагогічна Думка, 2000. – Вип. 2. – С. 101–104.
48. Саюк В.І. Структура навчально-ігрової діяльності на уроках географії // Географічні дослідження в Україні на межі тисячоліть. Всеукраїнської наукової конференції студентів та аспірантів. – К.: ВЦ “Київський університет”, 2000. – С. 10-11.
49. Саюк В.І. Місце і роль ігрових технологій у навчанні географії // Географічна наука і освіта в Україні. Зб. наук. праць. – К.: Фітосоціоцентр, 2000. – С. 63-64.
50. Тімець О.В. Краєзнавство і туризм у системі національної педагогічної освіти //Педагогіка і психологія професійної освіти. – 1998. - №5. – С.129-135.
51. Тімець О.В. Підготовка майбутніх учителів з краєзнавчо-туристської роботи // Рідна школа. – 1999.- №10. – С.62-64.
52. Тімець О.В. Проблема підготовки фахівців з краєзнавчо-туристської роботи у системі педагогічної освіти України // Придніпровський вісник. – 1998.- №77 (144). - Серпень. – С.29-36.
53. Чошанов, М.А. Гибкая технология проблемно-модульного обучения [Текст]: методическое пособие / М.А. Чошанов. – М., Народное образование, 1996.
54. Шамова Т.И. Модульное обучение. Теоретические основы, опыт, перспективы [Текст] / Т.И. Шамова. – Новосибирск, 1994.

7.2. Допоміжна

55. Агеев Ю.А., Безуглый В.В., Зеленская Л.И. Внедрение компьютерных обучающих программ в систему непрерывного географического образования // Тезисы III Межд.унар. науч.-метод. семинара “Непрерывное географическое образование: новое в содержании и методике” (Харьков, 1996) – Х.: ХДУ, 1996. – С. 78-79.
56. Аттестация учителей: концепция, методика, результаты эксперимента / Под ред. Т. Г. Браже.– СПб., 1994.
57. Базисный учебный план общеобразовательной школы / Под ред. В. С. Леднева, М. Р. Леонтьевой.– М., 1993.
58. Заболотнова Е.Ю., Гриценко В.А. Использование информационных ресурсов в преподавании географии // Информационные и коммуникационные технологии в общем, профессиональном и дополнительном образовании: ученые записки Института информатизации образования РАО. – М.: ИИО РАО, 2004. Т.13. – С.101-104.
59. Кожевникова Т. А. Формирование профессиональной компетентности будущего учителя географии в процессе подготовки и проведения педагогической практики: Автореф. дис. на соиск. уч. ст. канд. пед. наук / Т.А. Кожевникова. – Мурманск, 2006. – 24 с.
60. Колесников Л.Ф. Эффективность образования / Л.Ф. Колесников, В.Н.Турченко, Л.Г. Борисова.– М.: Педагогика, 1991. – 272 с.
61. Краткая профессиограмма учителя географии средней общеобразовательной школы: Методические разработки / Сост. Р. П. Мышинская и др.– Л., 1991.
62. Лаврентьев, Г.В. Лаврентьева Н. Б. Слагаемые технологии модульного обучения [Текст] : учебное пособие / Г.В. Лаврентьев, Н. Б. Лаврентьева. – Барнаул: Изд-во АлтГТУ, 1994.
63. Лисенкова Г. Я. Лекции и семинары по географии в 10 классе.– М., 1992.
64. Молодой учитель географии: особенности подготовки и деятельности / Отв. ред. Л. М. Панчешникова.– М.: Просвещение, 1989.
65. Мосин В. Г. Подготовка учителя географии в условиях многоуровневой системы / В.Г. Мосин, Д.А. Гдалин. // География и экология в школе 21 века. – 2008. – № 8. – С. 28–34.
66. Новые взгляды на географическое образование / Под ред. В. П. Максаковского, Л. М. Панчешниковой.– М.: Просвещение, 1988.
67. Паламарчук Л. Б. Географія населення з основами демографії. – К.: КМПУ імені Б. Д. Грінченка, 2004. – 74 с.
68. Паламарчук Л. Б. Географія релігій. 11 клас. – К.: КМПУ імені Б. Д. Грінченка, 2004. – 90 с.
69. Петунин В.Б. Формирование картографических умений с помощью компьютера // География в школе. 1992. № 1. С. 37-41.
70. Понурова Г. А. Проблемный подход в обучении географии в средней школе.– М.: Просвещение, 1991.
71. Программно-методические материалы. География 6-9 классы / Сост. В. И. Сиротин.– М.: Дрофа, 1988.
72. Программы для школ с углубленным изучением географии.– М.: Просвещение, 1990.
73. Программы средней общеобразовательной школы: География.– М.: Просвещение, 1990.
74. Руднев И. Я. Из прошлого и настоящего учебной географии в России // География в школе. – СПб, 1913.–С. 14-18.
75. Саюк В.І. Розвиток мотивації навчання географії засобом гри // Україна та глобальні процеси: географічний вимір. Зб. наук. пр. – Київ – Луцьк: Ред. – вид. “Вежа” Волинського державного ун-ту ім. Лесі Українки, 2000. – Т.3. – С. 349-353.
76. Сборник авторских программ для 10-11 классов профильных школ: География / Сост. Л. И. Елховская, В. И. Сиротин.– М.: Дрофа, 1994.
77. Сборник авторских программ для средних общеобразовательных школ Российской Федерации: География.– М.: Просвещение, 1993.
78. Семакин Н.К. Внеклассная работа по географии. Из опыта работы. – М.: Просвещение, 1979.–180с.
79. Середа В.И. Система внеклассной работы по географии в средней школе.– М.: Просвещение,1972.–120с
80. Сиротин В. И. Самостоятельные и практические работы по географии. 6-10 классы.– М.:Дрофа, 1991.
81. Урок географии: Методические рекомендации/Сост. Л. М. Панчешникова.– М.: Просвещение, 1990.
82. Учебники географии для общеобразовательных школ (стабильные и пробные-параллельные) для 6-10-х классов последних лет издания.
83. Экологическое образование школьников / под ред. И.Д. Зверева, Т.П. Суравегиной. – М.: Педагогика, 1983. –160 с.

8. Інформаційні ресурси

1. Бібліотечний сайт кафедри фізичної географії, геоморфології та палеогеографії <https://collectedpapers.com.ua/>

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Поточне оцінювання (<i>аудиторна та самостійна робота</i>)													Іспит	Сума
Змістовний модуль № 1						Змістовний модуль № 2								100
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	Т8	Т9	Т10	Т11	Т12	Т13		
6	6	6	6	6	5	5	5	5	5	5	5	5	30	100

Т1, Т2 ... Т9 – теми змістових модулів.